

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 184/1997 vp laiksi asevelvollisuuslain muuttamisesta. Eduskunnalle on puolustusvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 2/1997 vp.

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa uusien palvelusaikojen toimivuutta ja antaa mahdollisten ongelmien ilmetessä tarvittavat korjausehdotukset eduskunnalle.

Eduskunta edellyttää, että varusmiesten päivärahat porrastetaan palvelusaikojen muutoksen yhteydessä siten, että kaikki saavat 180 vuorokaudelta 19 markkaa, 181—270 vuorokautta palvelevat saavat 34 markkaa ja 271—362 vuorokautta palvelevat 49 markkaa.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

asevelvollisuuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 15 päivänä syyskuuta 1950 annetun asevelvollisuuslain (452/1950) 5 §, 15 §:n 2 momentti, 16 §:n 1 momentti, 31 §, 33 §:n 5 momentti, 37 § ja 38 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 § ja 16 §:n 1 momentti laissa 1169/1988, 15 §:n 2 momentti laissa 387/1971, 31 §, 33 §:n 5 momentti ja 38 §:n 1 momentti laissa 1260/1992 ja 37 § osaksi mainituissa laeissa 1169/1988 ja 1260/1992, sekä
lisätään lakiin uusi 3 a, 7 a ja 37 a § seuraavasti:

3 a §

Varusmiespalveluksen tarkoituksena on kouluttaa ja harjaannuttaa asevelvolliset sotilaallisen maanpuolustuksen tehtäviin ja siten luoda osaltaan edellytykset sodan ajan varalta tarvittavien joukkokokonaisuuksien tuottamiselle.

Varusmiespalveluksen ja kertausharjoitusten yhteydessä voidaan antaa kansainväliseen kriisinhallinta- ja rauhanturvaamistointaan osallistumisen edellyttämä sotilaallinen peruskoulutus niille asevelvollisille, jotka vapaaehtoisesti hakeutuvat tällaisiin tehtäviin tarkoitettun valmiusjoukon koulutukseen, jota voidaan lyhytaikaisesti järjestää myös ulkomailla.

5 §

Varusmiespalvelusaika on vähintään 180 päivää. Niiden asevelvollisten palvelusaika,

jotka määrätään koulutettaviksi asetuksella tarkemmin säädettyihin miehistön erityistaitoa vaativiin tehtäviin, on 270 päivää. Upseereiksi, aliupseereiksi ja asetuksella tarkemmin säädettyihin miehistön vaativimpiin erityistehtäviin koulutettavien asevelvollisten palvelusaika on 362 päivää.

7 a §

Kertausharjoitusten, ylimääräisen palveluksen ja vapaaehtoisten harjoitusten tarkoituksena on:

1) mahdollistaa varusmiespalveluksen aikana saatujen sotilaallisten tietojen ja taitojen ylläpitäminen ja niissä harjaantuminen sekä kouluttautuminen vaativampiin tehtäviin;

2) perehdyttää asevelvolliset sotilaallisessa maanpuolustuksessa tapahtuneen kehityksen mukanaan tuomiin muutoksiin; sekä

3) mahdollistaa joukkokokonaisuuksien harjoitukset niille suunnitelluissa kokoonpanoissa.

15 §

Jos asevelvollinen, joka on 1 momentin nojalla vapautettu palveluksesta vakinaisessa väessä rauhan aikana, on ollut vähintään viisi kuukautta vakinaisessa palveluksessa, hänen katsotaan suorittaneen palveluksensa vakinaisessa väessä.

16 §

Asevelvollisella on oikeus 5 §:ssä säädetyn varusmiespalvelusajan pituuden mukaisesti määräytyvään 6, 12 tai 18 päivän henkilökohtaiseen lomaan, joka myönnetään ilman erikseen esitettävää syytä, sekä lisäksi oman lapsen syntymän yhteydessä pidettävään 6 päivän isyysvapaaseen. Jos hän on palvelusaikanaan erityisesti kunnostautunut, hänelle voidaan, mikäli olosuhteet sen sallivat, antaa kuntoisuuslomaa yhteensä enintään 30 päivää.

31 §

Jos 17 vuotta täyttänyt asevelvollinen haluaa astua vapaaehtoisena varusmiespalvelukseen, hänen on toimitettava sitä koskeva kirjallinen hakemuksensa asianomaisen sotilasläänin esikunnalle sen vuoden loppuun mennessä, jona hän täyttää 18 vuotta.

33 §

Jos asevelvollisen 1—3 momentissa tarkoitettu koulutus asianomaisella kurssilla tai koulutusjaksolla joudutaan keskeyttämään terveydellisistä tai muista, asevelvollisesta itsestään riippumattomista syistä, on asianomaiselle 5 §:n mukaan määrätyn pitempi palvelusaika hänen suostumuksellaan lyhennettävä 180 tai 270 päivään siten kuin siitä asetuksella säädetään.

37 §

Päaesikunnan, sotilasläänin esikunnan tai kutsuntalautakunnan asevelvollisuusasiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kutsunta-asiain keskuslautakuntaan. Valituskirjelmän saa toimittaa myös päätöksen antaneelle viranomaiselle, kutsuntalautakunnan antamaa päätöstä koskevan

valituskirjelmän osalta kuitenkin asianomaisen sotilasläänin esikunnalle. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja sai tiedon päätöksestä.

Päaesikunnan tai sotilasläänin esikunnan on kahdeksan päivän kuluessa sen jälkeen, kun valituskirjelmä on sille tullut, lähetettävä se siihen kuuluvine asiakirjoinen ja oma lausuntonsa kutsunta-asiain keskuslautakunnalle.

Palvelukseen määräämistä tai kutsumista koskeva päätös pannaan täytäntöön valituksesta huolimatta.

37 a §

Kutsunta-asiain keskuslautakunnassa on lainoppinut puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, joilla on kokemusta tuomarin toimessa, sekä viisi muuta jäsentä, joista kolmen on oltava oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneita ja kahden asevelvollisuusasioihin perehtyneitä, vähintään everstiluutnantin arvoisia upseereita. Jäsenistä enintään kolme saa olla puolustusministeriön hallinnonalan palveluksessa olevia. Keskuslautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, yksi upseerijäsen sekä muita jäseniä siten, että puolustusministeriön hallinnonalan edustajat eivät muodosta läsnä olevien enemmistöä. Keskuslautakunnan asettamisesta ja toimikaudesta säädetään asetuksella.

38 §

Kutsunta-asiain keskuslautakunnalle tehty valitus on käsiteltävä ja ratkaistava kiireellisesti. Asiasta annettu päätös on toimitettava viipymättä päaesikunnan tai sotilasläänin esikunnan välityksellä valittajalle. Asian käsitelyssä kutsunta-asiain keskuslautakunnassa noudatetaan muutoin, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain 5 §:n, 15 §:n 2 momentin, 16 §:n 1 momentin ja 33 §:n 5 momentin säännöksiä sovelletaan niihin asevelvollisiin, jotka määrätään ensimmäistä kertaa astumaan palvelukseen 6 päivänä heinäkuuta 1998 tai sen jälkeen. Ennen sanottua päivää, mutta tämän lain voimaantulon jälkeen palvelukseen astuvien samoin kuin tämän lain voimaan tullessa palveluksessa olevien ase-

velvollisten palvelusaika määräytyy tämän Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain voimaan tullessa voimassa olleiden sen täytäntöön panemiseksi tarvittaviin toi-
säännösten mukaisesti. menpiteisiin.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 1997
